

Παναγιώτης Μαυροειδής

Είμαστε σε μια σημαντική **πολιτική τομή**, που υπερβαίνει την απλή εναλλαγή μιας κυβέρνησης μέσα στο ίδιο μοτίβο. Αυτό δεν προκύπτει, όπως θα υποστηρίξουμε και στη συνέχεια, από την (ανύπαρκτη) ασυμβατότητα της πολιτικής της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ -ΑΝΕΛ με το αστικό και ευρω-ενωσιακό κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο. Αντίθετα, συνάγεται από το γεγονός ότι **η δυναμική των εξελίξεων υπερβαίνει και υπερσκελίζει την κυβερνητική αλλαγή, καταδεικνύοντας πολύ νωρίς τα όρια της**. Το στοιχείο αυτό είναι εντελώς υποτιμημένο στην ανάλυση του ΚΚΕ για αυτό και οδηγείται σε μια στατική πολιτική τακτική, κατά βάση επισημαίνοντας τη δεξιά πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ, χωρίς στόχο και γραμμή ανατροπής.

Στην καταβράθρωση των κυβερνητικών αστικών κομμάτων και την ανάδειξη μιας "αντιμνημονιακής" κυβέρνησης, ο κόσμος θεωρεί ότι τιμώρησε τους εκπροσώπους της πολιτικής της εργατικής γενοκτονίας. Δοκιμάζει να βαδίζει διαφορετικά, σε μεγάλο βαθμό προσπερνώντας και την καθεστωτική εκστρατεία φόβου.

Το "**δεν πάει άλλο έτσι**", έχει σφραγίσει τις εξελίξεις στην Ελλάδα και αυτό έχει τεράστιο κοινωνικό και πολιτικό φορτίο. Από την άλλη, όταν τα γεγονότα έχουν τόση αντανάκλαση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε σημείο να γίνεται λόγος ακόμη και για κίνδυνο διάλυσης της ευρωζώνης αν υπάρξει Grexit, γίνεται φανερό πως και τα δικά της θεμέλια είναι σαθρά. Το μόνιμο οικονομικό βάλτωμα, καθώς και η όξυνση των αντιθέσεων και η γεω-στρατηγική αστάθεια (Ουκρανία, Μέση Ανατολή κλπ.), δημιουργούν ένα περιβάλλον αβεβαιότητας για το μέλλον της ευρωπαϊκής καπιταλιστικής απόπειρας ολοκλήρωσης

Από την άλλη, το "**να πάει αλλιώς**", είναι κάτι παραπάνω θολό και ασχημάτιστο. Η μαζική κίνηση μετατόπισης εργατικών και λαϊκών στρωμάτων προς το ΣΥΡΙΖΑ, έχει σαφές το αποτύπωμα συντηρητικών αντιλήψεων και πολιτικο-ιδεολογικών συσχετισμών. Παρά την αριστερόστροφη ροπή, η αυταπάτη ότι μπορεί και "ο σκύλος να είναι χορτάτος και η πίτα ολάκερη" ή ότι "θα σταματήσουμε την καταιγίδα χωρίς να ανοίξει ρουθούνι", ηγεμονεύει.

Η αγαπημένη αναμέτρηση της κοινοβουλευτικής αριστεράς με αυτή τη διαπίστωση η οποία

δύσκολα αμφισβητείται, είναι γνωστή: “Μέχρις εκεί πάει ο κόσμος, τι να κάνουμε”. Έτσι, όχι μόνο αποσειούνται οι ευθύνες, αλλά έχει βρεθεί και το **άλλοθι** για επιλογές υποταγής.

Στην πραγματικότητα όμως, σε αυτές τις αντιλήψεις αποτυπώνεται και το αρνητικό αποτέλεσμα της χρόνιας ηγεμονίας μέσα στην διαχειριστική αριστερά, της αντίληψης ότι, στο μεν ορίζοντα της υπαρκτού και ζωντανού παρόντος δύναται να υπάρξει απλά μια καλύτερη εκδοχή του καπιταλισμού (μέσα από αγώνες και πολιτικές τομές), στο δε ορίζοντα του μέλλοντος, είναι ακριβώς εκεί που βρίσκεται η θέση για πλείστα σοσιαλιστικά οράματα.

Σημαντικά τμήματα του εργατόκοσμου πίστεψαν πράγματι πως ίσως θα μπορούσε να ανατραπεί η λιτότητα, χωρίς να μπει θέμα χρέους και ευρωζώνης και ακόμη περισσότερο, χωρίς να κλονιστεί η κυριαρχία του κεφαλαίου στην Ελλάδα. Αυτή όμως η πεποίθηση δεν αποτελεί οπωσδήποτε απόρριψη μιας ταξικής, αντικαπιταλιστικής και αντι-ΕΕ προσέγγισης, όπως βιάζονται ορισμένοι να συμπεράνουν, αλλά αντανάκλαση **και** της πολιτικής γραμμής, των κυρίαρχων αντιλήψεων μέσα στην αριστερά.

Ξεχωρίζουμε δύο εκδοχές αυτών των πολιτικών απόψεων.

Στην **πρώτη**, την πλέον συντηρητική και συστημική, θεωρείται ότι η σύγκρουση με το καπιταλιστικό και ευρω-ενωσιακό πλαίσιο, **ΔΕΝ είναι απαραίτητη, επί της ουσίας**. Κρίνεται ότι μπορούμε να έχουμε καθολική παιδεία και υγεία, δουλειά για όλους με αξιοπρεπή μισθό και δημοκρατία και ας έχουμε καπιταλισμό. Αρκεί ο τελευταίος να μην είναι “μνημονιακός” και “υποταγμένος στη Μέρκελ”. Πρόκειται για φωνή από το παρελθόν, από την σοσιαλδημοκρατική εποχή κατά την οποία ο καπιταλισμός αφενός μπορούσε και αφετέρου ήταν υποχρεωμένος από την επαναστατική απειλή να δώσει. Δεν αντέχει όμως στην πραγματικότητα του σύγχρονου ολοκληρωτικού καπιταλισμού, η επιβίωση του οποίου “επιτάσσει” την συντριβή και βύθιση της εργατικής τάξης ακόμη και κάτω από το επίπεδο φυσικής επιβίωσης.

Στην **δεύτερη εκδοχή**, η ανατρεπτική αντικαπιταλιστική πολιτική, ροκανίζεται **από άποψη “τακτικής”**. Ο συλλογισμός είναι γνωστός: “Έτσι έχουν τα πράγματα, αλλά **δεν χρειάζεται** να τεθεί το ζήτημα της ρήξης και της ανατροπής του συνολικού πλαισίου, αρκεί να τεθεί η αφετηρία όπως για παράδειγμα η κατάργηση του μνημονίου και όλα τα άλλα θα ξετυλιχθούν στη συνέχεια, σχεδόν γραμμικά, όταν, με τη βοήθεια και των υποχωρήσεων του ΣΥΡΙΖΑ- ξαφνικά ο κόσμος θα ριζοσπαστικοποιηθεί και θα στραφεί προς τα αριστερά και προς τη λογική της σύγκρουσης”. Πρόκειται για το βασικό πολιτικό υπόστρωμα της αριστερής διαφοροποίησης μέσα στο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και της λογικής της “κριτικής

υποστήριξής” του από ανένταχτους και ομάδες της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς.

Σήμερα διασταυρώνονται οι **δύο** αυτές **διαψεύσεις**, με κινδύνους απογοητεύσεων. Από τη μια, στη μεγάλη εικόνα, αποκαθλώνεται η πολιτική στρατηγική ΣΥΡΙΖΑ “Ούτε ρήξη, ούτε υποταγή, θα πείσουμε τους εταίρους μας”. Από την άλλη, δοκιμάζεται σκληρά η αυταπάτη της αλλαγής του ΣΥΡΙΖΑ από τα μέσα και μέσω της στήριξης ή συμμετοχής στην κυβέρνηση του και της ανοχής στην πολιτική του.

Οι ευθύνες αγγίζουν και τις παρυφές ή/και τάσεις μέσα στην αντικαπιταλιστική αριστερά, μηδε εξαιρουμένης της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Ας θυμηθούμε τους προβληματισμούς ήδη από το 2012 για **στάση “κινηματικής συμπολίτευσης”** απέναντι σε ενδεχόμενη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ ή την γνωστή **“Πρωτοβουλία των 1000”** και τη λογική που είχε εισάγει. Ακόμη και αυτή η συζήτηση για την **αριστερή ή εργατική κυβέρνηση**, με όλη την αναγκαιότητά της και το θεωρητικό όφελος που έδωσε, συχνά πρόδιδε μια **λαθεμένη πολιτική αφετηρία** και εκτίμηση: Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ συχνά παρουσιαζόταν ως (τουλάχιστον) μια **κυβέρνηση Αλιέντε!**

Ασφαλώς απαιτείται μια γενναία αυτοκριτική. Το πιο επείγον ωστόσο, είναι μια νηφάλια συζήτηση εντοπισμού εκείνων των αφετηριακών θεωρητικών και πολιτικών λαθών, που οδηγούν σε πολιτικά αδιέξοδα με σημαντικές συνέπειες.

Με ποια κριτήρια πρέπει να κρίνεται ένα κόμμα, μια πολιτική ή μια κυβέρνηση από τις δυνάμεις της μαχόμενης αριστεράς;

Πώς να κρίνουμε το ΣΥΡΙΖΑ και τη νέα κυβέρνηση

Θα θέσουμε ορισμένους άξονες προβληματισμού, με ειδική επικέντρωση στο χαρακτήρα και τον πολιτικό ρόλο του ΣΥΡΙΖΑ και της κυβέρνησης που έχει συγκροτηθεί με πυρήνα αυτό το κόμμα.

Πρώτο: Ποιο είναι το περιεχόμενο της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ από κοινωνική και ταξική άποψη; Αν μιλήσουμε με αυστηρούς πολιτικούς όρους, πρόκειται για μια **πολιτική αστικής διαχείρισης, με έντονα νεοφιλελεύθερα στοιχεία**, κοινώς μια σοσιαλ-φιλελεύθερη πολιτική σύγχρονης εκδοχής. Αυτός ο χαρακτήρας τεκμηριώνεται από το ίδιο το πολιτικό πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ, με την πλήρη απουσία έστω της διεκδίκησης για ανατροπή της πολιτικής, του κυριαρχικού ρόλου και της εξουσίας του κεφαλαίου, ενώ ενισχύεται ακόμη περισσότερο, αν η “αξιολόγηση” γίνει με βάση την κυβερνητική του

πολιτική. Έχει σημασία να παρατηρήσουμε, ότι μετά την εκλογή της κυβέρνησης, οι βασικές μερίδες της αστικής τάξης στην Ελλάδα, στηρίζουν ή ανέχονται ή κρατούν στάση σιωπής, αλλά σίγουρα όχι υπονομευτική έναντι της κυβέρνησης, με εξαίρεση φυσικά αυτές που είχαν εμπλακεί άμεσα με την προηγούμενη κυβέρνηση (ΜΜΕ κ.λ.π).

Η επένδυση της πολιτικής αυτής με αριστερή φρασεολογία, καθώς και τα περιορισμένα χαρακτηριστικά κοινωνικής φροντίδας για τους φτωχότερους των φτωχών, αδυνατούν να την κατατάξουν ακόμη και στην τυπική σοσιαλδημοκρατική ή νεο-κεϋνσιανή πολιτική, καθώς αντιστοιχούν περισσότερο στο Μπλερισμό ή τον Κλιντονισμό. Δηλαδή σε τομές που έγιναν εντός του νεοφιλελευθερισμού, με στόχο την άμβλυση ακραίων επιπτώσεων στο βυθό της κοινωνίας του ανεπτυγμένου καπιταλιστικού κόσμου.

Η μέθοδος, οι **μορφές** της ασκούμενης πολιτικής διαφοροποιούνται, χωρίς να αλλάζει ο πυρήνας, το περιεχόμενο. Τυπικό αλλά και τραγικό παράδειγμα: Η κυβέρνηση θα συνεχίσει τις ιδιωτικοποιήσεις αλλά τις ονομάζει "αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας". Δεν καταργεί αλλά αντικαθιστά το ΤΑΙΠΕΔ με υπερ-οργανισμό, εντάσσοντας σε αυτόν προς πώληση και άλλα τμήματα δημόσιου πλούτου. Την ίδια στιγμή, το χάπι χρυσώνεται, με την υπόσχεση αξιοποίησης κάποιων εσόδων για το ασφαλιστικό σύστημα!

Δεύτερο: Το **γεωστρατηγικό πλαίσιο** εντός του οποίου θα δράσει, θα οριοθετηθεί και θα αναλάβει δεσμεύσεις ο ΣΥΡΙΖΑ είναι σαφώς καθορισμένο. Δεν πρόκειται μόνο για την ευρωζώνη και την ΕΕ, αλλά και για το ΝΑΤΟ, καθώς και τον άξονα θανάτου ΗΠΑ-Ελλάδα-Κύπρος-Ισραήλ-Αίγυπτος.

Τρίτο: Οι **κοινωνικές δυνάμεις** που κατά βάση ανέδειξαν την κυβέρνηση με κέντρο το ΣΥΡΙΖΑ, είναι τα εργατικά και μικροαστικά λαϊκά στρώματα της πόλης και της περιφέρειας, με βασικό στοιχείο την άμυνα απέναντι στη μνημονιακή επέλαση και την πεποίθηση επιστροφής στην προηγούμενη κατάσταση

Τέταρτο: Κορμό της **κομματικής συγκρότησης** του ΣΥΡΙΖΑ αποτελούν τα ίδια στρώματα με πρωταγωνιστικό ρόλο τμημάτων της δημοσιο-υπαλληλίας, της εργαζόμενης διανοήσης και των ελευθέρων επαγγελματιών επιστημόνων.

Πέμπτο: Σε **επίπεδο κυβέρνησης** η σύνθεση είναι αρκετά διαφορετική. Αυτή συν-αποτελείται από ΣΥΡΙΖΑ, ΑΝΕΛ, ισχυρό τμήμα του πρώην ΠΑΣΟΚικού κατεστημένου και στελέχη της ΔΗΜΑΡ, με γέφυρες και στην Καραμανλική ΝΔ, όπως έδειξε και η εκλογή του Προκόπη Παυλόπουλου στη θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας. Στις υπουργικές θέσεις

είναι εξαιρετικά ενισχυμένη από κοινωνική άποψη η παρουσία αστικών δυνάμεων και εκπροσώπων του βαθέος κράτους.

Έκτο: Το **υποκείμενο εφαρμογής του προγράμματος** του ΣΥΡΙΖΑ είναι συνδυαστικά η κυβέρνηση, το κράτος (μέσω της “περιβόητης” συνέχειας του), αλλά και η Ευρωπαϊκή Ένωση (μέσω της αναζήτησης κοινών ευρωπαϊκών πολιτικών, κοινού αναπτυξιακού σχεδίου, χρηματοδότησης κλπ). Το στοιχείο αυτό δρα ακόμη περισσότερο περιοριστικά σε συστημική κατεύθυνση σε σχέση με το πρόγραμμά του. Το μαζικό κίνημα στην καλύτερη των περιπτώσεων, καλείται να στηρίξει την κυβέρνηση και τους παραπάνω θεσμούς εξουσίας και άσκησης πολιτικής.

Έβδομο: Οι **δεσμοί του ΣΥΡΙΖΑ με το πολιτικό και οικονομικό κατεστημένο** του ελληνικού καπιταλισμού, αναπτύσσονται ταχύτατα, χωρίς ωστόσο να έχουν την έκταση, το ιστορικό βάθος και το επίπεδο εμπιστοσύνης που υπήρχε στην περίπτωση των ως τώρα αστικών κομμάτων εξουσίας. Κατά βάση δεν πρόκειται για “γνώριμους” ανθρώπους στην ολιγαρχία, όπως στην περίπτωση ΠΑΣΟΚ ακόμη και στην πιο ριζοσπαστική του φάση.

Όγδοο: Οι **δεσμοί του ΣΥΡΙΖΑ με το εργατικό και λαϊκό κίνημα** χαρακτηρίζονται από αντιφάσεις και ιδιαιτερότητες. Υπάρχουν αγωνιστικές δεσμεύσεις κάποιων τμημάτων του που δεν αναιρούνται εύκολα. Είναι κυρίαρχη ωστόσο η ηγεμονία της πλευράς που ήταν διαχρονικά σε συμμαχία με τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία του ΠΑΣΟΚ, ενώ τώρα συνεπικουρείται άμεσα σε πλείστες περιπτώσεις από αυτήν. Πρέπει επίσης να σημειωθεί η σχετική μικρή οργανωτική διείσδυση στον ιδιωτικό τομέα, που αποτελεί εκδήλωση φυσιολογικών πλευρών αυτού του ρεύματος και της ταξικής του (οργανωμένης) σύνθεσης.

Για τη στάση της αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής αριστεράς

Από τα παραπάνω, συνάγονται ορισμένα **βασικά συμπεράσματα**, που σε μεγάλο βαθμό καθορίζουν και τη **στάση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και γενικά της αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής αριστεράς** απέναντι στο ΣΥΡΙΖΑ και την παρούσα κυβέρνηση.

Πρώτο: Το **βασικό συμπέρασμα είναι ότι η πολιτική της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, παρά τις αντιφάσεις που τη διασχίζουν, δεν είναι διακυβευόμενη.** Πρόκειται για αστική σοσιαλ-φιλελεύθερη πολιτική, συνέχισης με άλλους όρους και χωρίς καθοριστικά στοιχεία τομής της πολιτικής αντεργατικών αναδιαρθρώσεων που απαιτεί το ελληνικό και ευρωπαϊκό κεφάλαιο μέσω και της ΕΕ. Με κριτήριο τα εργατικά και λαϊκά συμφέροντα, η πολιτική αυτή θα βρίσκεται **απέναντι** και συνεπώς θα πρέπει να ηττηθεί και να ανατραπεί

από θέσεις αριστερές και αντικαπιταλιστικές.

Δεύτερο: Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι ένα κλασικό αστικό κόμμα με αφετηρία, συγκρότηση και στήριξη του κεφαλαίου (αλλά ΝΔ), αλλά ούτε και ένα ιδιότυπο αστικό κόμμα με ρεφορμιστική πλατφόρμα ενσωμάτωσης εργατικών συμφερόντων (όπως το ΠΑΣΟΚ στην πρώιμη φάση του). Αποτελεί **ένα μικροαστικό κόμμα αριστερής προέλευσης και λαϊκής αναφοράς, με αστική ηγεμονία** στο πολιτικό του πρόγραμμα και τα μέσα άσκησης πολιτικής.

Η ακριβής πολιτική εκτίμηση του χαρακτήρα του ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι ζήτημα "βαθμολόγησης", αλλά αποτελεί προϋπόθεση για αποτελεσματική πολιτική τακτική της αντικαπιταλιστικής επαναστατικής αριστεράς απέναντί του. Αν θεωρεί κανείς ότι πρόκειται για ένα "ταλαντευόμενο αριστερό κόμμα, με διστακτική πολιτική ρήξης, χωρίς στήριξη στο μαζικό κίνημα και με αυταπάτες και υποχωρήσεις απέναντι στην ΕΕ", τότε προφανώς η όλη στάση απέναντί του συνοψίζεται στο γνωστό "στηρίζουμε τα θετικά και αντιπαλεύουμε τα αρνητικά" ή επενδύεται με μια λογική συμμαχιών στο πλαίσιο ενός φανταστικού "ενιαίου μετώπου". Αν επίσης, ο ΣΥΡΙΖΑ εκτιμηθεί ως ένα κλασικό αστικό κόμμα τύπου ΝΔ ή έστω ΠΑΣΟΚ, τότε θα έχουμε υποτιμήσει το σύγχρονο ευρωπαϊκό ρεφορμισμό και τους παράγοντες που τον συνδέουν με τα εργατικά στρώματα, την ίδια στιγμή που θα νομίζουμε πως τον έχουμε αποκαλύψει.

Τρίτο: Η **κοινωνικο-ταξική βάση του ΣΥΡΙΖΑ**, τα αντικειμενικά της συμφέροντα, αλλά σε σημαντικό βαθμό και η πολιτική ροπή αναζητήσεων και δράσης, αποτελούν **εν μέρει** ευεπίφορους παράγοντες σε μια γραμμή ρήξης, που κάτω από προϋποθέσεις μπορεί να υπερβαίνει τα όρια του κεφαλαίου και της ΕΕ. Αυτή όμως η τάση και δυνατότητα, **ούτε αυτόματα είναι, ούτε δεδομένη ως προς τα πολιτικά της χαρακτηριστικά**. Η αδυναμία εφαρμογής στοιχειωδών μέτρων ανακούφισης μέσα σε αυτό το πλαίσιο ενισχύει **τόσο** την τάση της βαθύτερης και ουσιαστικής ρήξης, **όσο** και αυτή της ενσωμάτωσης στο κυρίαρχο πλαίσιο, στο όνομα του ρεαλισμού. Η ενίσχυση της πρώτης τάσης δε θα κριθεί μόνο και κυρίως στο πεδίο των αναγκαίων πολιτικών πρωτοβουλιών τακτικής, όσο στη **σκληρή προσπάθεια** για τη διαμόρφωση ενός άλλου πεδίου. Πρέπει να τεθεί επί τάπητος το ζήτημα της **ταξικής και αγωνιστικής ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος** και άλλων μορφών και οργάνων λαϊκής συγκρότησης για την ανατροπή. Έξω από αυτό η αντικαπιταλιστική διέξοδος και η ανατροπή, δε θα έχουν **υλικό υπόστρωμα** και θα αποτελούν απλή επαγγελία και φραστική διαφοροποίηση. Ατμομηχανή σε αυτό πρέπει να αποτελέσει μια μαζική **ταξική αντικαπιταλιστική πτέρυγα**, σε διάσταση με λογικές συνεχούς με το ρεφορμισμό και τον εκκολλαπτόμενο νέο κυβερνητικό συνδικαλισμό.

Τέταρτο: Η βαθειά κρίση στον ελληνικό και ευρωπαϊκό καπιταλισμό, οι τριγμοί στην ευρωζώνη, η επιθετικότητα της ΕΕ απέναντι στο ελληνικό ζήτημα, δεν διαμορφώνουν περιβάλλον ισορροπίας όσες υποχωρήσεις και αν κάνει η κυβέρνηση, αλλά, αντίθετα, **περιβάλλον ρήξης**. Η γραμμή του αντιπάλου φαίνεται να είναι **εξευτελιστική ταπείνωση της κυβέρνησης**, ώστε να κόβεται ο βήχας για κάθε διαφοροποίηση. Ας μην ξεχνάμε ότι δεν λυπήθηκαν και οδήγησαν σε πτώση την κυβέρνηση ΝΔ-ΠΑΣΟΚ που ήταν η πρώτη επιλογή τους. Σε αυτές τις συνθήκες η κατεύθυνση της διαγραφής του χρέους, της εξόδου από ευρωζώνη και ΕΕ, σε σύνδεση με ένα αντικαπιταλιστικό δρόμο, μπορεί να αποτελέσει σημείο αναφοράς, εργατικών αγώνων, αλλά και πολιτικών διεργασιών, για την ταραχώδη περίοδο που έχουμε μπροστά μας.

Πέμπτο: Παρά την ιδεολογική τρομοκρατία, τα εργατικά και λαϊκά στρώματα έχουν **προσδοκίες και απαιτήσεις** από την καινούργια κυβέρνηση και θα στραφούν, τουλάχιστον σε ένα βαθμό, προς την διεκδίκηση “ανταπόδοσης” της εκλογικής στήριξης που πρόσφεραν σε αυτήν. Η θετική κατεύθυνση για **ανάπτυξη ενωτικών εργατικών αγώνων** για **απόσπαση καταχτήσεων** είναι ουσιαστικό στοιχείο της παρέμβασης της αντικαπιταλιστικής αριστεράς και όρος **για να μείνει ανοιχτή η προοπτική της λαϊκής νίκης και ανατροπής**. Αυτός ο προσανατολισμός θα ενισχύεται αν γίνονται θαρραλέα βήματα και απαντιέται τεκμηριωμένα και με αυτοπεποίθηση το ερώτημα **“πως μπορούμε αλλιώς;** Ποιος είναι ο αντικαπιταλιστικός δρόμος και στόχος μετά την ανατροπή και την έξοδο;” Η ίδια η κυβέρνηση, παρά τη γενική κατεύθυνση της πολιτικής της και τα όρια που θέτει το πλαίσιο της εξυπηρέτησης του χρέους και των συνθηκών της ΕΕ, δεν μπορεί εύκολα να αποσυνδεθεί από το κοινωνικό ρεύμα που την ανέδειξε. Θα επιχειρήσει να “παρουσιάσει έργο”, έστω σε μικρή κλίμακα και σε κάποιο βαθμό θα έχει αποτελέσματα, ιδιαίτερα σε θεσμικά θέματα, δημοκρατίας ή βελτιώσεις που δεν προκαλούν δημοσιονομικό κόστος. Το στοιχείο αυτό είναι ανεπίτρεπτο να αντιμετωπιστεί με αμηχανία. Αντίθετα, παλεύουμε για επιβολή και διεύρυνση καταχτήσεων, αναπτύσσοντας την κοινωνική απαιτητικότητα και την αυτοπεποίθηση της μαζικής συλλογικής και ανυποχώρητης δράσης.

Έκτο: Στην πολιτική μας τακτική, επιδιώκουμε να μετασχηματίσουμε την πυκνή εμπειρία της περιόδου, όχι σε απογοήτευση ότι “έχουμε μία από τα ίδια και βέβαιο τέλος ήττας”, αλλά σε μια **αναζήτηση για τις προϋποθέσεις της ρήξης και της ανατροπής**. Αυτό σημαίνει ότι εντοπίζουμε τις **δυνατότητες** της περιόδου σε αντίθεση με τα αδιέξοδα της πολιτικής εντός ΕΕ και κεφαλαίου, καθώς και το **πώς θα σπάσουν τα όρια** αυτά.

Έβδομο: Ο **ΣΥΡΙΖΑ ως κόμμα** θα έχει κλυδωνισμούς την ερχόμενη περίοδο ως αποτέλεσμα της διαρκούς υποταγής του στο πλαίσιο της ΕΕ και της μη υλοποίηση στοιχειωδών πλευρών

του προγράμματος για το οποίο στηρίχτηκε. Η θετική και προς τα αριστερά έκβαση των διαφοροποιήσεων, απαιτεί αγωνιστικούς πολιτικούς δεσμούς με τμήματά του, αλλά και αποφασιστική αντιπαράθεση τόσο με την πολιτική της κυβέρνησης όσο και με θεμελιώδεις πλευρές των σύγχρονων ρεφορμιστικών αντιλήψεων που διαπνέουν με διαφορετικό τρόπο και τις αριστερές τάσεις του, με παράλληλη εμβάθυνση του αντικαπιταλιστικού προγράμματος και της επαναστατικής στρατηγικής.

Είναι χαρακτηριστικό ότι μετά το πρώτο δίμηνο στο οποίο καταδείχτηκε η χρεωκοπία της δυνατότητας άρσης της λιτότητας μέσα στην ευρωζώνη, υπήρξαν απόψεις στα αριστερά της κεντρικής γραμμής του ΣΥΡΙΖΑ (όπως αυτές που διατυπώνει ο Κ. Λαπαβίτσας), που αναζητούν μια διαφοροποίηση από την γραμμή της ευρωυποταγής, κινούμενη όμως σαφώς εντός της λογικής της παραμονής στην ΕΕ, της περίφημης νέο-κεϋνσιανής διαχείρισης και μιας “παραγωγικής ανασυγκρότησης” στηριγμένης από κοινού στον επιχειρηματικό κόσμο και τον κόσμο της εργασίας, τουλάχιστον σε μια “πρώτη φάση”. Το ζητούμενο για την αντικαπιταλιστική αριστερά δεν είναι η εμπλοκή στην εσωτερική διαμάχη στο ΣΥΡΙΖΑ ή απλά η οργανωτική διαφοροποίηση με το ΣΥΡΙΖΑ, αλλά η ρήξη με την ταξική και κοινωνική ουσία της πολιτικής του και αυτό προϋποθέτει **ανάπτυξη και όχι υποβάθμιση του αναγκαίου αντικαπιταλιστικού προγράμματος**. Σε διαφορετική περίπτωση, όχι μόνο δεν μπορεί να επηρεάσει ανατρεπτικά τις εξελίξεις στα αριστερά του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά αντίθετα θα επηρεάζεται από αυτές, προσφέροντας παράλληλα άλλοθι και στηρίγματα σε μια αδιέξοδη επιδίωξη αλλαγής της φυσιογνωμίας του “από τα μέσα”.

Οι εξελίξεις που έχουμε μπροστά μας θα είναι ταχύτατες και κατακλυσμιαίες. Αν θέλουμε να κοιτάξουμε στα μάτια την πραγματικότητα, θα αναγνωρίσουμε ότι δε θα δοκιμαστεί μόνο ο ΣΥΡΙΖΑ και η κυβέρνησή του, αλλά και οι δυνάμεις αντικαπιταλιστικής και κομμουνιστικής αναφοράς. Γιατί τελικά οι πάντες κρίνονται στη φουρτούνα και όχι στα ήρεμα νερά.